HLAVNÍ SPRÁVA STÁTNÍ BEZPEČNOSTI

Čj.: N/Ka-001/1-68

Přísně tajné!

Výtisk číslo: 11

DENNÍ SVODKA č. 113

ze dne 28. května 1968

NÁMĚSTEK MINISTRA VNITRA —
NÁČELNÍK HLAVNÍ SPRÁVY StB:

(plk. Jaroslav KLÍMA)

Počet listů: 10

Přílohy: 6

archiv bezpečnostních složek

Zpravodajské informace:

Mexický velvyslanec CASTRO-VALLE se domnívá, že vývoj v ČSSR spěje ke krystalizaci a že bude jistým způsobem usměrněn. Komentoval průběh studentského majálesu a řekl, že on i jeho kolegové byli překvapeni jeho rázem (vulgárností hesel). Dodal, že SSSR nestrpí, aby proti němu bylo vytvářeno nepřátelské ovzduší. Řekl, že podle zpráv, které má od svých kolegů (neuvedl od kterých), hlavními tématy rozhovorů KOSYGINA s členy vedení KSČ a čs.vlády byly obavy, že se v demokratizačním procesu dostávají k slovu živly, jež dlouho čekaly na příležitost, aby svojí nenávist mohly projevit vůči SSSR. KOSYGIN, podle informací mexického velvyslance, naléhavě žádal s.DUBČEKA a ČERNÍKA, aby tyto tendence zneutralizovali. KOSYGIN dále měl vyjádřit své obavy, že kdyby protisovětské ovzduší v ČSSR se stupňc alo, v Moskvě by z toho nutně museli učinit závěry.

CASTRO-VALLE při této příležitosti znovu opakoval, že domněnka, že by SSSR mohl zasáhnout do vývoje v ČSSR, je stále latentní a jeho kolegové ji nevylučují.

(5.odbor)

Podle názoru argentinského velvyslance dr. QUINTANY se demokratizační proces v ČSSR neudrží. Domnívá se, že vývoj v ČSSR přesáhl všechny předpoklady a půjde-li směrem jakým se ubírá, pak dří-

ve či později dojde k odklonu od SSSR. To prý SSSR nepřipustí a proto není možno vyloučit,že zasáhne. Připustil však, že něco z demokratizačního procesu zůstane, ovšem postupně se změní celková koncepce. Jinak vyjadřuje údiv nad svobodou i nad články, které se v tisku objevují.

Prohlásil, že ČSSR má daleko větší svobodu tisku než v kterékoliv západní zemi, o Argentině ani nemluvě.

(5.odbor)

Ve dnech 25. - 27.5.1968 přijelo do ČSSR celkem 13.134 vízových cizinců, z toho téměř 10.300 z Rakouska a NSR.

Dne 27.5.1968 přijelo 63 osob kontrolovaných StB a 15 diplomatů.

(6.odbor)

Jiné informace:

Na pracovníka KS SNB Plzeň se obrátil v bydlišti, po skončení veřejné schůze, jemu známý občan s tímto sdělením:

"Několik členů Svazu čsl.výtvarníků v Plzni, se staví za myšlenku vytvoření spojených evropských států, včetně ČSSR. K realizaci tohoto cíle je nutno splmit tyto 3 etapy:

- První etapa byla splněna, tj. co nyní prožíváme - vývoj musí jít jen evoluční cestou. Taktika vyšla, že v popředí stála hesla jako :

s SSSR na věčné časy apod., což uspalo vědomí, protože hrozila pomoc od SSSR a pak by bylo vše zničeno.

- V druhé etapě je možno začít hlásit, že nám již plně nevyhovuje obchodování se SSSR (otázka ropy, uranu a jiné), ukázat, že další stav je neudržitelný, přiklánět se k vytvoření opoziční strany a působit na rozmělnění politické moci ve státě.

- Ve třetí etapě již otevřeně vystoupit, říci co se nám nelíbí, orientovat se na nákup jinde, nastolit demokracii MASARYKA, uvážit, že malé státy, jako je ČSSR, mají možnost hledat seskupení ve spojených státech evropských, spolu s Francií.

(S StB Plzeň)

Ve dnech 22. - 24.5.1968 byly nalezeny na 5. různých místech v Plzni letáky formátu A-5, rozmnožené na cyklostylu. Z jejich obsahu stručně uvádíme:

"Dělníku!

Snaží se Tě přesvědčit, že už nepatříš k avantgardě a že každodenně zvětšuješ řady konzervativců. Vyhlašovaný "velký obrodný proces" znamená, že se už nyní uvolňuje cesta pro opozici. Zítra Tě vyloučí ze strany jako reakcionáře, aby se na Tvé místo dostal jeden z těch intelektuálů, kteří drze žádají návrat k době první republiky. Marxisté typu GOLDSTÜCKER a PROCHÁZKA zahájili bubnovou palbu do ideálů LENINA a GOTTWALDA. Je možné lhostejně pozorovat, jak budou Tvou stranu přeměňovat na apolitický diskusní klub a poslouchat demagogické a po-

mlouvačné řeči o tom, že náš velký cíl - komunismus - je mythem ?"

V závěru je uvedeno:

"Došla nám trpělivost ... Nedovolíme, aby se do ústředních orgánů strany dostali demagogové a restaurátoři buržoazní demokracie a kapitalismu. Dělníci! Spojte se do akčních skupin! Čas nečeká!"

Totožné letáky byly nalezeny dne 24.5.1968 také v parku STROMOVKA v Praze 7.

(S StB Plzeň a
VI.správa MV)

V poslední době byly opět zaznamenány případy vyhrožování členům a funkcionářům KSČ i příslušníkům Bezpečnosti ve Východočeském a Západočeském kraji.

Různým urážkám, osočováním a vyhrožováním je vystavován předseda JZD ve Starém městě na Moravě Adolf NĚMEC a jeho rodina. Naposledy velmi vulgárními slovy nadával na KSČ a vyhrožoval manželce NĚMCE Josef BERLE, nar.1915 z Moravské Třebové.

Zaměstnanec n.p.SANDRIK Antonín LIPOVSKÝ,nar. 1922, by chtěl "všechny komunisty pozabíjet",podle jiného zaměstnance téhož podniku, Václava PŘICHYSTALA z Moravské Třebové "každý příslušník SNB v Moravské Třebové již má určen strom, na kterém bude oběšen."

Ředitel ZDŠ v Aši Václav BURIAN, člen OV KSČ, našel v poštovní schránce svého bytu útržek papíru

s tímto textem: "Smrt KSČ - zabijte StB - znáte ho."

Výrobní ředitel np. ŠKODA Plzeň KLEIL, úředník téhož podniku JIRÁN a jeho manželka obdrželi anonymní dopisy, odeslány z Plzně, v nichž jsou velmi vulgárně napadáni pro svoji příslušnost ke KSČ, komunisté jsou ztotožňováni s fašisty a je jim vyhrožováno smrtou.

(S StB Hr.Králové
a S StB Plzeň)

Dne 25.5.1968 v odpoledních hodinách uspořádali studenti Vysoké školy dopravní v Žilině majáles, kterého se zúčastnilo asi 500 studentů. Průvod procházel městem s následujícími transparenty a hesly:

- "So Sovietskym zväzom na večné časy až do zblbnutia";
- "Sme za posunutie železnej opony na východ";
- "Uznaváme štyri strany, ale len svetové";
- "Nech žije Sovietský zvaz, ale zo svojho"

apod.

Kromě toho měli v průvodu alegorický vůz se starým železem zesměšňujícím RVHP a "ropovod družby".

Hesla nenašly u diváků pochopení a mnohá byla veřejně kritizována.

(S StB B.Bystrica)

Dne 20.5.1968 byl ve večerních hodinách odstaven na nádraží Schirding jeden nákladní vagon, ze kterého příslušníci pohraniční policie (GP) a

celníci (ZOLL) vykládali samopaly, lehké kulomety a bedny s náboji. Počet zbraní je značně vyšší než je potřeba k vyzbrojení početního stavu příslušníků GP a ZOLL.

Od 20.5.1968 jsou na čs.hranicích zesíleny služby GP i ZOLL údajně z důvodu, aby se zamezilo ilegálním přechodům čs.občanů do NSR.

(S StB Plzeň)

Výrobnímu družstvu STAVBA v Karlových Varech došel z NSR (Norimberku) dopis, v němž byly 2 listy deníku "Demokracie v exilu" vydané v únoru a dubnu 1968. Jsou v nich uveřejněny články, které pomlouvají KSČ a ČSSR. V článku "Pravda je tam, kde je moc" je popisován politický vývoj událostí od r.1945-1948 a "zákulisní politika KSČ". Článek "Záhada třetí pražské defenestrace" podrobně rozebírá události kolem smrti Jana MASARYKA.

(S StB Plzeň)

Čs.občan, který zná příslušníka KS SNB Plzeň jako veřejného pracovníka mu při setkání sdělil:

Minulý týden mne navštívili 2 přátelé NDR státní příslušnosti - údajně starosta a tajemník z Ruzwenu, okr.Dobeln - NDR. Uvedli, že dostali od okr.výboru strany úkol ověřit při styku s čsl.přáteli jejich názory na stávající politický vývoj v ČSSR. Dále měli ověřit, zda čsl.úřady omezují cesty svým občanům do NDR a názory k NSR. Cesta do ČSSR jim měla být hrazena státem. Za podobným úče-

lem navštívilo 5 příslusníků NDR z Magdeburgu čsl. občana - pracovníka v OP ŠKODA Plzeň.

(S StB Plzeň)

V dopise, zaslaném redakci Katolických novin sděluje podepsán Jaroslav VALENTA Plzeň, Náměstí Republiky č.20, že se rozhodl založit v Plzni "KLUB" křesťansko-demokratických nestraníků, po vzoru typu CDU/CSU v socialistické obměně.

Založení KLUBU zdůvodňuje "naprosto jasnou povinností laiků chopit se politické příležitosti a vzíti za své požadavky věřících a silou podpořit požadavky vyjádřené biskupem TOMÁŠKEM."

V závěru žádá o sdělení adres spolehlivých osob na něž se může obrátit.

(8.odbor)

V současné době je Čs.vládní komisí pro stíhání válečných nacistických zločinců a MZV připravena nová nóta pro vládu USA k vydání válečného zločince Nestora HOLEJKY. K nótě budou přiloženy další dokumenty, které prokazují jeho spolupráci s gestapem, jejíž výsledkem bylo věznění a smrt mnoha ilegálních pracovníků, čs.občanů.

(8.odbor)

<u>Zadržení, odsouzení</u>:

Dne 27.5.1968 byli zadrženi:

- u útvaru PS Č.Velenice sourozenci Miroslav, nar.

1940 a Petr, nar.1950 KRATOŠKOVÉ, bytem Ústí nad Labem. Chtěli uprchnout do Rakouska.

Byli převzati vyš.odb. S StB Č.Budějovice.

- V prostoru Záhorská Ves Jaroslav ZEZULA, nar. 1932, ženatý, bez trvalého zaměstnání, bytem Mačová. Přiznal, že chtěl uprchnout do Rakouska.

  Byl převzat vyš.odb. S StB Bratislava.

- U útvaru PS Šlapany Karl Anton GÄRTNER, nar.1939, stát.přísl.NSR, svobodný, dělník, bytem Waldsassen. Omylem přešel čs.hranice.

  Bude předán orgánům NSR.

- U útvaru PS Poštorná, okr.Břeclav, Vlastimil MANČAL, nar.1950, učeň, bytem Olomouc a Jan DRAHONSKÝ, nar.1933, ženatý, dělník, bytem Opava. Přiznali, že chtěli uprchnout do Rakouska.

  Byli převzati vyš.odb.S StB Brno.

- U útvaru PS Boží Dvůr stát.přísl.NDR Ernst Günter TSCHABEL, nar.1943 a Inge SCHUBERT, nar.1943, oba studenti, bytem Weisdorf. Přiznali, že chtěli odejít do Rakouska.

  Byli převzati vyš.odb. S StB Brno.

(6.odbor)

Po třídenním líčení vynesl Obvodní soud pro Prahu 1 dne 27.5.1968 rozsudek za trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví nad pracovnicemi Čs.aerolinií. Marie BLAHOUTOVÁ byla

odsouzena k nepodmíněnému trestu dva a půl roku odnětí svobody a k náhradě škody 58.000 Kčs, Věra HEJDUKOVÁ k 10 měsícům odnětí svobody podmíněně na 2 roky a k úhradě škody 8.000 Kčs a Ludmila VŠETIČKOVÁ k 6ti měsícům odnětí svobody podmíněně na 1 rok.

Jmenované byly, jak jsme o tom několikrát informovali, rozpracovávány v akci "DAMAŠEK".

(13.odbor)

Rozdělovník:

Výt.č.1 - s.ministr vnitra - bez příl.
výt.č.2+3- I.nám.min.s.Záruba - -"-
výt.č.4 nám.min.s.Klíma - -"-
výt.č.5 náč. I.správy - -"-
výt.č.6 s.Kosňar - -"-
výt.č.7 náč.III.správy - -"-
výt.č.8 náč. IV.správy - -"-
výt.č.9 náč. VI.správy - -"-
výt.č.10 KS SNB Praha s.Saksl - -"-
výt.č.11 - pro domo - -"-

ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
ZNIČENO
archiv bezpečnostních složek